

Instituția Publică Compania „Teleradio – Moldova”

str. Miorița, 1, MD-2028, Chișinău, Republica Moldova, www.trm.md
tel: +373-22-72-10-47, +373-22-22-82-84; fax: +373-22-72-33-52, email: trm@trm.md

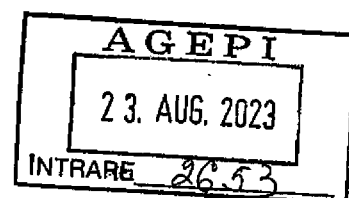
Data 22.08.2023

nr. 02-14/436

Agenția de Stat pentru Proprietatea
Intelectuală a Republicii Moldova

Referințe:

Scrisoarea nr. 1274 din 16.08.2023 privind avizarea repetată a proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023)

IP Compania „Teleradio-Moldova” a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023), precum și sinteza obiecțiilor, și propunerilor la proiectul respectiv, și comunică următoarele.

Prin scrisoarea nr. 02-14/399 din 03.08.2023 IP Compania „Teleradio-Moldova” a prezentat două propuneri la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023). Prima propunere cu privire la rectificarea noțiunii de operă orfană a fost acceptată, iar a doua propunere a fost respinsă.

Reiterăm că a doua propunere înaintată de IP Compania „Teleradio-Moldova” a fost *completarea alineatului (2) din articolul 22² cu litera c), cu următorul conținut: „c) prin radiodifuzare”*. Înaintarea propunerii de a completa alineatul (2) de la articolul 22² al proiectului cu litera c) rezidă din necesitatea reglementării dreptului organizațiilor publice de radiodifuziune și televiziune indicate la alineatul (1) al articolului 22² din proiectul nominalizat de a utiliza operele orfane, precum și pentru asigurarea posibilității acestor instituții să-și îndeplinească misiunea atribuită legiuitor.

Cu regret, autorul proiectului nu a acceptat propunerea respectivă, motivând că *organizațiile publice de radiodifuziune și televiziune vor putea să utilizeze operele orfane prin punerea la dispoziția publicului și reproducerea operei orfane. Or, potrivit Codului serviciilor media audiovizuale, acțiunea de punere la dispoziția publicului a diverselor programe*

audiovizuale prin utilizarea frecvențelor terestre și a diferitor mijloace tehnice (emițătoare, sateliți, cablu etc.) se subscrie în noțiunea de comunicare audiovizuală.

IP Compania „Teleradio-Moldova” nu este de acord cu argumentele autorului aduse în susținerea deciziei privind respingerea propunerii de a completa alineatul (2) din articolul 22² cu litera c) – „prin radiodifuzare”, și respectiv cu argumentele că „organizațiile publice de radiodifuziune și televiziune își vor realiza dreptul de valorificare a operelor orfane prin *punerea la dispoziția publicului și reproducerea* acestora, în conformitate cu sensul noțiunilor respective definite în Codului serviciilor media audiovizuale. Ori, la aplicarea prevederilor Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe urmează a fi aplicate exclusiv noțiunile indicate în art. 3 al Legii respective, în sensul exact al acestora, fiind inadmisibilă trimiterea la noțiunile definite într-un alt act normativ.

Reținem că, în temeiul art. 45 alin. (1) lit. c) din Legea Nr. 100/2017 cu privire la actele normative: (1) Dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care: c) explică termeni (noțiuni) și definesc concepte.

Potrivit art. 54 alin. (1) lit. d) și h) din Legea Nr. 100/2017: Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli: d) noțiunea se redă prin termenul respectiv, evitându-se definiția acesteia sau utilizarea frazeologică, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, în conformitate cu terminologia juridică. Dacă un termen este polisemantic, sensul în care este folosit trebuie să decurgă cu claritate din text. De asemenea, în temeiul art. 54 alin. (5) din Legea Nr. 100/2017: (5) Dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme.

Prin prisma normelor expuse, rezultă că, întru respectarea principiului unității terminologice, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni, iar dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește în cadrul dispozițiilor generale ale actului normativ ce îl instituie și devine obligatoriu la aplicarea prevederilor actului normativ.

În speță, menționăm că art. 3 al Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe definește noțiunile *punerea la dispoziția publicului, reproducere și radiodifuzare*, iar în conformitate cu prevederile art. 45 alin. (1) lit. c) și art. 54 alin. (1) lit. d) și h) din Legea Nr. 100/2017 cu privire la actele normative, noțiunile respective urmează a fi aplicate exclusiv în sensul definit la art. 3 al Legii nr. 230/2022.

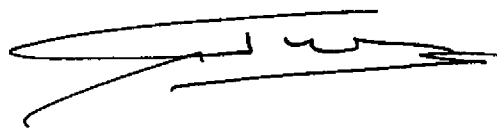
Potrivit definiției indicate la art. 3 al Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe noțiunea *punerea la dispoziția publicului* semnifică oferirea către public a unei

opere și/sau a unui obiect al drepturilor conexe prin intermediul mijloacelor cu sau fără fir, inclusiv prin internet ori prin alte rețele de calculatoare, astfel încât oricare dintre membrii publicului să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment ales în mod individual de ei. Același articol definește noțiunea de *reproducere*, care semnifică realizarea unui ori a mai multor exemplare ale unei opere sau ale unui obiect al drepturilor conexe, fie directă sau indirectă, temporară sau permanentă, prin orice mijloc și sub orice formă, inclusiv în scopul de fixare audio ori video și/sau al stocării unei opere ori a unui obiect al drepturilor conexe pe suporturi materiale sau electronice. Concomitent, art. 3 al Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe stabilește că noțiunea de *radiodifuzare* semnifică emitere a unei opere și/sau a unui obiect al drepturilor conexe de către o organizație de radiodifuziune ori de televiziune, prin orice mijloc ce servește la difuzarea fără fir a semnelor, a sunetelor sau a imaginilor, ori a reprezentării acestora, inclusiv comunicarea ei publică prin satelit, în scopul recepționării de către public, sau transmiterea unei opere sau a reprezentării acesteia, prin fir, prin cablu, prin fibră optică sau prin orice alt procedeu similar, cu excepția rețelelor deschise, în scopul recepționării ei de către public.

În contextul circumstanțelor expuse, rezultă că noțiunile *punerea la dispoziția publicului* și *reproducere*, în sensul în care sunt definite în art. 3 al Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe, și care urmează a fi aplicate *stricto sensu* la aplicarea legii nominalizate, nu acordă dreptul organizațiilor publice de radiodifuziune și televiziune de a utiliza operele orfane.

Respectiv, propunerea IP Compania „Teleradio-Moldova” de a completa alineatul (2) de la articolul 22² al proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023) cu litera c) cu următorul conținut: „c) prin radiodifuzare”, este una întemeiată, care rezidă din necesitatea reglementării dreptului organizațiilor publice de radiodifuziune și televiziune de a utiliza operele orfane, precum și pentru asigurarea posibilității acestor instituții să-și îndeplinească misiunea stabilită de legiuitor, inclusiv asigurarea accesului universal al populației la o diversitate de servicii media audiovizuale generaliste și tematice, liniare și neliniare, furnizate inclusiv prin intermediul noilor platforme de comunicare, care să satisfacă necesitățile informaționale, educaționale și recreative ale tuturor grupurilor sociale de utilizatori.

**Cu respect,
Director general**

Vladimir ȚURCANU

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
Ministry of Justice of the Republic of Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ A ARHIVELOR
NATIONAL ARCHIVES AGENCY

MD-2028, mun. Chișinău, str. Gheorghe Asachi, nr. 67/B, tel./fax (+373 22) 72-97-93,
web: www.arhiva.gov.md, e-mail: secretariat@arhiva.gov.md, IDNO: 1006601004138

Nr. 01-17/569 din 18.08.2023
La nr. 1274 din 16.08.2023

**Agencia de Stat pentru Proprietatea
Intelectuală a Republicii Moldova**

Prin prezenta, vă informăm că Agenția Națională a Arhivelor a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023), elaborat în vederea transpunerii Directivei 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane și vă informează că în domeniul de competență nu sunt obiecții la proiectul menționat.

Director adjunct

Digitally signed by Cerbu Alexandru
Date: 2023.08.18 09:33:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandru Cerbu

Instituția Publică Compania „Teleradio – Moldova”

str. Miorița, 1, MD-2028, Chișinău, Republica Moldova, www.trm.md
tel: +373-22-72-10-47, +373-22-22-82-84; fax: +373-22-72-33-52, email: trm@trm.md

Data 03.08.2023

nr. 02-14/399

Agenția de Stat pentru Proprietatea
Intelectuală a Republicii Moldova

Referințe:

*Proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului
de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind drepturile
de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023)*

IP Compania „Teleradio-Moldova” a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023), și prezintă aviz pozitiv, cu următoarele rezerve:

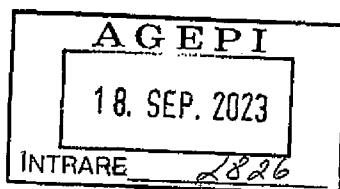
1. În noțiunea de „operă orfană” de la pct. 2 al proiectului, propunem includerea virgulei după textul „sau fonogramele”. Această propunere este înaintată din perspectiva evitării interpretării eronate a noțiunii de operă orfană și în scopul asigurării aplicării corespunzătoare a prevederilor Legii nr. 230/2022 privind drepturile de autor și drepturile conexe.

2. La pct. 3, articolul 22², propunem completarea alineatului (2) cu litera c), cu următorul conținut: „c) prin radiodifuzare”. Înaintarea propunerii de a completa alineatul (2) de la articolul 22² al proiectului cu litera c) rezidă din necesitatea reglementării dreptului organizațiilor publice de radiodifuziune și televiziune indicate la alineatul (1) al articolului 22² de a utiliza operele orfane, precum și pentru asigurarea posibilității acestor instituții să-și îndeplinească misiunea atribuită de prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al RM nr. 174/2018.

Cu respect,
Director general

Vladimir ȚURCANU

Executor: T. Lupașcu
e-mail: tatiana.lupascu@trm.md
tel. 022-406-838;

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
Ministry of Justice of the Republic of Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ A ARHIVELOR
NATIONAL ARCHIVES AGENCY

MD-2028, mun. Chișinău, str. Gheorghe Asachi, nr. 67/B, tel./fax (+373 22) 72-97-93,
web: www.arhiva.gov.md, e-mail: secretariat@arhiva.gov.md, IDNO: 1006601004138

Nr. 21-17/444 din 14.07.2023

La nr. _____ din _____

**Agencia de Stat pentru
Proprietate Intelectuală**

Prin prezenta, ca răspuns la solicitarea nr.1043 din 04 iulie 2023, Agenția Națională a Arhivelor, Vă informează că, nu are obiecții și propuneri adăugătoare la *proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.230/privind dreptul de autor și drepturile conexe.*

Director

Igor CAȘU

Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Str. 31 August 1989, nr. 78 A,
Chișinău, 2012, Republica Moldova
☎ (3732) 22 14 75
Fax: (3732) 22 14 75
www.bnrm.md
biblioteca@bnrm.md

Nr. 120 din 10.04 2023

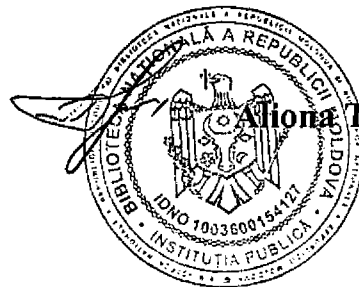
AGENȚIA DE STAT PENTRU PROPRIETATEA INTELECTUALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

[email: office@agepi.gov.md](mailto:office@agepi.gov.md)

Biblioteca Națională a Republicii Moldova a examinat *proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 534/AGEPI/2023), elaborat în vederea transpunerii Directivei 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări ale operelor orfane*, și Vă informează că proiectul este unul oportun, la elaborarea căruia s-a respectat cu strictețe prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât îl *avizăm pozitiv* și respectiv, nu avem obiecții, propuneri sau completări.

Cu respect,

Director adjunct al Bibliotecii Naționale a RM

Aliona FOSTOGAN

